

COMPARATIVE EXAMINATION OF VEGETABLES IMPORTED FROM FOREIGN COUNTRIES OF DOMESTIC

Summary The paper presents comparative estimates imported from foreign countries and domestic vegetables.

Key words: greenery of salt of heavy metals is nitrate.

ӘОК 619:616-07. 616.981.21

Рамазанова Д.С., Қасымов Е.И.

Қазақ ұлттық аграрлық университеті

СҮТПЕН ШЫҒЫРШЫҚ РЕАКЦИЯСЫНЫҢ СЕЗІМТАЛДЫҒЫН БРУЦЕЛЛЕЗДІ БАЛАУДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ӘДІСТЕРМЕН САЛЫСТЫРУ

Аңдатпа

Мақалада бруцеллезден сау емес шаруашылықты сауықтыру мақсатында қолданылатын роз бенгал сынамасы, комплементті байланыстыру реакциясымен қатар сүтпен шығыршық реакциясын қолдану арқылы салыстырмалы түрде әдістердің тиімділігіне баға беру.

Кілт сөздер: Антиген, антидене, агглютинация, преципитация, шығыршық, бруцеллез, оң нәтиже.

Кіріспе

Еліміздің бірқатар аймақтарында мал шаруашылығының дамуына кедергі келтіретін негізгі фактордың бірі ауыл шаруашылық малдарының бруцеллезі болып табылады. Сонымен қатар ол адам денсаулығына қауіп төндіретін зооантропонозды аурудың қатарына жатады. Осыған байланысты бруцеллезді жою маңызды элементтік және экономикалық мәнге ие. Қазақстан Республикасының аумағында сиыр бруцеллезін балуда мынадай әдістері қолданылады: агглютинация реакциясы (АР), комплементті байланыстыру реакциясы (КБР) немесе комплементті ұзақ байланыстыру реакциясы (КҰБР), Роз-бенгал сынамасы (РБС), сүтпен шығыршық реакциясы (ШР), О–ПС антигенімен иммунды диффузиялық реакциясы (ИДР), иммунды ферментті талдау (ИФТ). Табынның мәртебесін растау үшін биологиялық материалды, іш тастаған жағдайда – іш тасталған төлдерді биологиялық сынама қоя отырып бактериологиялық немесе ПТР зерттейді. Жоғарыда айтылған реакциялардың қолдану реті: физиологиялық жағдайына қарамастан аналық бас – жылына екі рет РБС, КБР; 4-6 айлық төлдер – жылына бір рет ИФТ; аталық бұқалар – тоқсан сайын РБС, КҰБР; қалған ересек бас – жылына бір рет РБС, КБР; іш тастау орын алған жағдайда, тасталған төлдерді биосынаманы қою арқылы бактериологиялық немесе ПТР, ал іш тастаған малдарды – РБС, КБР-ға зерттейді. Көрсетілген ережеде сүтпен шығыршық реакциясының қолдану реті анықталмаған. Зерттеуіміздің мақсаты бруцеллалардың желінде 7-9 жыл сақталып, оқтын-оқтын сүтпен бөлініп тұратынын және сүтте жеке антиденелердің қалыптасатын ескере отырып сүтпен шығыршық реакциясының сезімталдығын қолданыстағы РБС және КБР әдістерімен салыстыру арқылы бағалап, қолдану ретін анықтау.

Материалдар мен әдістер

Зеттеу жұмыстар Қазақ ұлттық аграрлық университетінің биологиялық қауіпсіздік кафедрасында қарасты зертханада жүргізілді. РБС, КБР және ШР ҚР АШМ Ветеринария Комитеті 3 ақпан 1999 жылы бекіткен №11-1/54 «Жануарлар бруцеллезін балау туралы»

нұсқауы бойынша қойылды. Зерттеу жұмыстары жүргізілген «Дархан» шаруақожалығы Алматы облысы Іле ауданында орналасқан. Шаруашылықта барлығы 120 сиыр бар оның ішінде 54 сауын сиыр.

Зерттеу нәтижелері және талдау

«Дархан» шаруақожалығы бруцеллезден сау емес. Бруцеллез шаруашылықта алғаш рет 2013 жылы анықталған. Зерттеу барысында барлық сауын сиырлардан қан алынып РБС, КБР арқылы бруцеллезге тексерілді. Барлық сауын сиырлардың сүті ШР арқылы зерттелді. ШР, РБС және КБР бойынша бруцеллезге оң нәтиже берген жануарлардың жиынтығы 12 құрады. КБР бойынша оң нәтиже берген жануарлардың қан сарысуларындағы антиденелердің титрі анықталды. Алынған нәтижелер 1-кестеде көрсетілген.

Кесте 1 – ШР, РБС және КБР бойынша оң нәтиже берген сынамалардың салыстырмалы көрсеткіші.

№ рет	Сиыр саны	Сүт	Қан сарысуы	
		ШР	РБС	КБР
1	1	+	+	1:40
2	2	+	+	1:40
3	3	+	+	1:80
4	4	+	+	1:160
5	5	-	+	1:20
6	6	+	+	1:20
7	7	-	-	1:10
8	8	-	+	1:40
9	9	+	+	1:40
10	10	+	-	-
11	11	+	+	1:80
12	12	+	+	1:160
Барлығы	12	9	10	11

Кестеде көрсетілгендей ШР бойынша 9 сиырдың сүтінен оң нәтиже алынды. Осы әдіс бойынша бір сынама тек шығыршық реакциясында ғана оң нәтиже көрсетті. Қан сарысуын зерттеу барысында РБС-да шығыршық реакциясының сегіз нәтижесі қайталанып, қосымша екі жануардан оң нәтиже анықталды. КБР бойынша бруцеллезге оң нәтиже берген жануарлардың саны 11-ге тең. Бұл шығыршық реакциясынан екі, ал роз-бенгал сынамасынан бір көрсеткішке артық. Оң нәтиже берген жануарлардың қан сарысуындағы антиденелердің КБР-ғы титрі 1-1:10; 2-1:20; 4-1:40; 2-1: 80; 2-1:160 тең болды.

Зерттеу нәтижесі бруцеллезге сауын сиырлардың қан сарысуымен қатар сүтінде тексеруді ұсынуға мүмкіндік береді. Алынған деректер сиырдың желінінде бруцеллалардың сақталып, онда жергілікті антиденелердің түзілетіндігіне дәлел бола алады.

Қорытынды

1. Сиыр бруцеллезін балауда қан сарысуымен қатар сүттіде тексеру қажет.
2. Шығыршық реакциясын, роз-бенгал сынамасын және комплиментті байланыстыру реакцияларын кешенді түрде жүргізу қажет, себебі олар бірін-бірі толықтырады.

Әдебиеттер

1. Сайдулдин Т. Индеттану және жануарлардың жұқпалы аурулары. - Алматы, 2009.- 516 б.
2. Сайдуллин Т. Основы серологии. - Алма-Ата: Галым, 1992. – 272 с.
3. Иванов Н.П. Препараты, применяемые при бруцеллезе животных в Казахстане: Учебное пособие. – Алматы, 2005. – 220 с.

4. «Ветеринариялық (ветеринариялық-санитариялық) қағидаларды бекіту турал» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 9 тамыздағы № 814 қаулысына толықтырулар енгізу туралы.

5. Наставление по диагностике бруцеллеза животных. – Астана, 1999. - 48 с.

Рамазанова Д.С., Касымов Е.И.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА ЧУВСТВИТЕЛЬНОСТИ КОЛЬЦЕВОЙ РЕАКЦИИ С МОЛОКОМ С СУЩЕСТВУЮЩИМИ МЕТОДАМИ ПРИ ДИАГНОСТИКЕ БРУЦЕЛЛЕЗА

В статье приведены сравнительные результаты методов исследования коровьего молока и сыворотки крови на бруцеллез. При диагностике бруцеллеза необходимо исследовать одновременно сыворотку крови и молоко.

Ключевые слова: Антиген, антитела, агглютинация, преципитация, кольцевая реакция, бруцеллез, положительный результат.

Ramasanova D.S., Kassymov E.I.

COMPARE SENSITIVITY REACTION WITH RING MILK AT DIAGNOSIS OF BRUCELLOSIS WITH EXISTING METHODS

The paper presents comparative results of a study of methods of cow's milk and blood serum for brucellosis. In the diagnosis of brucellosis is necessary to examine both the serum and milk.

Keywords: antigen, antibody, agglutination, precipitation, reaction ring, brucellosis, a positive result.

УДК 663.47:633.872.1

Ракымбердиева А.С., Байгазиева Г.И.

Казахский национальный аграрный университет

АНТИОКСИДАНТЫ ИЗ РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ ДЛЯ СТАБИЛИЗАЦИИ ПИВА

Аннотация

В данной статье затронута проблема защиты от окисления пива благодаря использованию антиоксидантов из растительного сырья на этапах кипячения сусла с хмелем и дображивания. Установлено, что наиболее эффективно способствуют стабилизации пива антиоксиданты из коры дуба.

Ключевые слова: сусло, хмель, флаваноиды, антиоксиданты, коагуляция белков.

Введение

Антиоксиданты - вещества, способные тормозить процессы радикального окисления органических и высокомолекулярных соединений, и тем самым снижать выход продуктов этого окисления: гидроперекисей, спиртов, альдегидов, кетонов, жирных кислот и т.д.

В настоящее время повышение антиоксидантной способности пива является достаточно актуальной задачей. Сегодня в пивоварении придается особенно большое значение поиску и изучению механизма действия активных природных антиоксидантов. Природными антиоксидантами являются витамины С, Е, Р, А, каротиноиды, флавоноиды,